YENİ PARTİ
T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 13.11.2026
Sayı: 1886

53372

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İzzet AKBULUT
Burdur Milletvekili

Ülkemizde sanayi ve üretim sektörünün karşı karşıya bulunduğu en önemli sorunlardan biri, nitelikli ara eleman ve yetişmiş usta ihtiyacının her geçen gün artmasıdır. Özellikle küçük sanayi sitelerinde faaliyet gösteren oto tamircileri, tornacılar, kaynakçılar, kaportacılar, elektrikçiler, mobilyacılar ve diğer meslek gruplarında çırak, kalfa ve usta yetiştirilmesinde ciddi güçlükler yaşanmaktadır. Geleneksel usta-çırak ilişkisinin giderek zayıflaması, gençlerin meslek edinme imkânlarının daralması ve küçük esnafın artan maliyetler nedeniyle çırak yetiştirmekte zorlanması, üretimin geleceği açısından önemli bir sorun oluşturmaktadır. Çıraklık eğitimini desteklemek amacıyla işletmelere sağlanan devlet katkısının yasal süresinin dolması nedeniyle durdurulması ise özellikle küçük ölçekli sanayi esnafının üzerindeki mali yükü artırmıştır. Çırak yetiştirmenin yalnızca işletmelerin ekonomik imkânlarına bırakılması, mesleklerin gelecek kuşaklara aktarılmasını ve nitelikli iş gücü yetiştirilmesini olumsuz etkileyebilecek niteliktedir. Çocukların eğitim hakkı, sağlığı ve güvenliği korunarak; yaşlarına uygun, denetimli ve nitelikli mesleki eğitim imkânlarının geliştirilmesi, çıraklık ve kalfalık süreçlerinin desteklenmesi, ustalık geleneğinin yaşatılması ve gençlerin meslek sahibi olmalarının teşvik edilmesi kamusal bir sorumluluktur.

Burdur başta olmak üzere Anadolu'nun birçok ilinde sanayi esnafının yaşadığı çırak ve kalfa bulma sorununun çözümü için mesleki eğitime yönelik desteklerin artırılması ve sürdürülebilir bir çıraklık eğitim politikasının oluşturulması gerekmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Sanayi ve üretim sektöründe çırak, kalfa ve usta yetiştiren işletmelere sağlanan devlet katkısı hangi tarihten itibaren durdurulmuştur? Söz konusu desteğin sona ermesinin küçük sanayi esnafı ve çıraklık eğitimi üzerindeki olası etkilerine ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?

2. Türkiye genelinde ve Burdur ilinde son beş yıl içerisinde çıraklık eğitimine başlayan, kalfalık belgesi alan ve ustalık belgesi almaya hak kazanan kişi sayısı kaçtır? Bu sayıların yıllara ve meslek gruplarına göre dağılımı nedir?

3. Küçük sanayi sitelerinde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârların çırak yetiştirmesini teşvik etmek, işletmelerin üzerindeki mali yükü azaltmak ve devlet katkısını yeniden hayata geçirmek amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır? Durdurulan desteklerin geriye dönük olarak ödenmesi planlanmakta mıdır?

4. Ülkemizde giderek artan nitelikli ara eleman ve yetişmiş usta ihtiyacının karşılanması amacıyla, geleneksel usta-çırak ilişkisinin korunması ve geliştirilmesi, gençlerin meslek edinmeye teşvik edilmesi ve mesleki eğitim ile sanayi arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik hangi çalışmalar yürütülmektedir?

5. Çıraklık eğitiminin çocukların eğitim hakkından koparılmadan, iş sağlığı ve güvenliği koşulları gözetilerek, nitelikli ve denetimli biçimde sürdürülmesi için mevcut denetim mekanizmaları nelerdir? Çırakların eğitim süreçlerinin geliştirilmesi ve işletmelerdeki çalışma koşullarının iyileştirilmesi amacıyla yeni bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?

6. Burdur başta olmak üzere Anadolu'daki küçük sanayi sitelerinde yaşanan çırak, kalfa ve usta eksikliğinin giderilmesi amacıyla 2027 yılı bütçesinde özel bir kaynak ayrılması planlanmakta mıdır? Çırak yetiştiren işletmelere doğrudan mali destek sağlanması, ustaların eğitici olarak teşvik edilmesi ve geleneksel mesleklerin gelecek kuşaklara aktarılması için herhangi bir destek programı hazırlanmakta mıdır?